

Kitüntették dr. Raskó István kutatót

„A tudósok rossz érdekvérvényesítők”

csörög a Pannon GSM

Kedves olvasóink! Közérdekű problémákat, észrevételeket, tapasztalataikat Tóth-Szenesi Attila újságíró munkatársunkkal oszthatják meg, aki munkanapokon 8 és 10 óra, vasárnap 14 és 15 óra között hívható a 06-20-9432-663-as rádiótelefon-számon. Elvezett tárgyaikat kereső, illetve talált tárgyakat visszaadni szándékozó olvasóink ingyenes hirdetésben tehetik közzé mondandójukat.

Hirdetésfelvétel: 8 és 18 óra között a 06-80-820-220-as zöld számon, illetve személyesen a Sajtóházban és hirdetőirodáinkban.

Diszkó. Dr. Kiss Ferencnek (311-720) nem tetszik a díszburkolat, amelyet a Klauzál téren, a Virág cukrászda előtt a napokban kezdtek el lefektetni. Olvasóink figuratív kompozíciót, nagyobb művészi érzéket várt el a mesterektől.

Diákmunka. A Szegedi Szabadtéri Játékokon statisztáló diákok még nem kapták meg járandóságukat, holott az augusztus 20-a utáni első munkanapon kellett volna kiutalni nekik a bérüket – telefonált egy apuka, akinek gyermekei is hasonló cipőben járnak. A nyári munka után a keresett pénzből szeretnék volna elmenni pihenni egy hétre.

Diszkó. V. L.-né (név és cím a szerkesztőségben) azért panaszodik, mert a Kálvária sugárúti klub hétvégi diszkói után a Bolyai János utca törött üvegekkel és emberi ürülékkel van tele. Talán sűrűbben járörözhetnének arra a rendőrök. Telefonálónk másik panasza: vasárnap is nyitva tart a Bolyai János utcában egy zajos autósó, ami miatt nem tudnak pihenni az otlakók.

Dugó. Kozma József önkormányzati képviselő rossz ötletnek tartja a Dóm tér lezárását. A Zrínyi utcán így elviselhetetlenné vált a forgalom.

Molekuláris biológiai kutatásaiért és tudományszervezői tevékenységéért augusztus 20-án a Magyar Köztársaság Érdemrendje Középkeresztjét kapta Raskó István, a Szegedi Biológiai Központ Genetikai Intézetének igazgatója. Az orvosi végzettségű kutatótól ennek kapcsán megkérdeztük, mi a nehezebb: művelni a tudományt, vagy szervezni azt.

– *Kitüntetését részben a genetikai diagnosztikai módszerek alkalmazásával kapcsolatos kutatásaiért kapta. Milyen alkalmazásokról van szó?*

– Kutatómunkám során nem szeretnék elszakadni eredeti végzettségemtől, ezért foglalkozom azokkal a hihetetlen lehetőségekkel, amelyeket a genetika kínál az orvostudománynak a betegségek megismerése, megelőzése terén. A 80-as évek elejétől dolgozunk orvosegyetemi kollégáimmal azon, hogy a ritka genetikai betegségek kimutatásában, magyarországi típusainak jellemzésében alkalmazzuk a legújabb, világszínvonalú genetikai módszereket. Mindig újabb módszereket dolgoztunk ki újabb betegség-csoportokra, így az izomsorvadás és a cisztás fibrózis molekuláris biológiai diagnosztikájától eljutottunk az olyan komplex betegségek vizsgálatáig, mint az Alzheimer-kór. Tekintettel arra, hogy az orvostudomány és a molekuláris biológia együttműködése igen hasznosnak bizonyul, írtam könyvet orvostanhallgatók számára a molekuláris genetika orvosi alkalmazásairól, ami Londonban, New Yorkban és Japánban jelent meg.

– *Kitüntetésének indoklásában második tételként tudományszervezői tevékenysége szerepel. Mi a nehezebb: művelni a tudományt, vagy szervezni?*

Dr. Raskó István, az SZBK Genetikai Intézetének vezetője: A molekuláris biológia hihetetlen lehetőségeket kínál az orvostudománynak. (Fotó: Schmidt Andrea)

Munkatársunktól
Raskó István a szegedi orvosegyetem általános orvosi karán végzett. Másodéves korától az egyetem Mikrobiológiai Intézetében dolgozott. Posztdoktori ösztöndíjjal a világ egyik

Névjegy
vezető sejtenetikai laboratóriumába került az Egyesült Államokba, Denverbe. Visszatérve a Szegedi Biológiai Központban

egy kutatócsoport vezetésével bízták meg. Azóta a SZBK Genetikai Intézetében dolgozik, 1981 óta az intézet vezetőhelyettese, 1994 óta igazgatója. Az orvostudomány doktora, ctm-dietetes egyetemi tanár.

– Egyértelműen a második. Nem könnyű Magyarországon kutatóhelyet vezetni, annak ellenére, hogy a Genetikai Intézet olyan gárdával rendelkezik, melynek tagjai egyénenként is világszínvonalú tudósok, képesek arra, hogy önálló kutatási témát vigyenek és csapatot építsenek. Az alap kutatás azonban nem túlságosan népszerű, a politika szemében sem. A rendszerváltás utáni összes kormány megígérte, hogy az oktatást és a tudományt részesíti előnyben, azonban ez többnyire szlogen

maradt. Az intézetemben dolgozó nagydoktorok – nemzetközi hírű, világszínvonalban versenyképes kutatók – bruttó fizetése 170 ezer forint. Ezt szégyenteljesnek tartom, azt pedig felháborítónak, hogy fiatal munkatársaink, akik a napi kutatómunkát viszik 60-70 ezer forint bruttó fizetésért dolgoznak. A Szegedi Biológiai Központ még szerencsésnek mondható abban a tekintetben, hogy megalakulásunk óta nemzetközi mércével mérjük magunkat, ezért kívülről meg tudjuk szerezni azokat a forrá-

sokat, ami a megmaradásunkhoz szükséges. Az államtól csupán költségvetésünk 40 százalékát kapjuk – ebből a fizetés és a rezsi költség egy részét tudjuk fedezni. A fennmaradó 60 százalék hazai és külföldi pályázatokból származik.

– *Mi az oka annak, hogy a kutatóhelyek megfelelő mértékű támogatása mindig ígéret marad?*

– A tudósok rossz érdekvérvényesítők. Arra jók vagyunk, hogy hengegjenek velünk, de számunk választópolgárként nem jelentős, és azt sem rázna

meg különösebben senkit, ha sztrájkolni kezdenék. Az akadémiai intézetek pedig az egyetemeknél is rosszabb anyagi helyzetben vannak; egyre jobban szétnyílik az azonos fokozattal rendelkező és azonos teljesítményt nyújtó egyetemi és akadémia státuson levő kutatók közötti jövedelemelő. Ez a helyzet mégsem tartható hosszú távon. Egyre nehezebb elhitetni a tehetséges fiatalokkal, hogy érdemes tudományos pályára lépni, hiszen maguk is látják, sokkal jobban járnak, ha szellemi képességeiket máshol – az iparban, magáncégeknél – kamatoztatják. Ez előbb-utóbb visszaüt az országra, mert ha nincsenek jó kutatóink és oktatóink, akkor az ország lecsúszhat a Balkán szintjére. Nagyon szomorú, hogy ezt újra és újra el kell magyarázni a politikusoknak.

Kezser Gabriella

Jó estét, Szeged!

Munkatársunktól
Ma, kedden, este nyolckor ismét jelentkezik a szegedi városi televízióban a Capitaly című magazinműsor. A mai adás témája az oktatás lesz. Ennek kapcsán a Szegedi Tudományegyetem dékánja az intézményben folyó képzésről, a régi és az új szakokról beszél majd. A műsor bemutatja a Siker Bt. tanfolyamait, valamint az Európa Nyelviskola idegen-

nyelvi programjait. Ezenkívül még lesz szó a Kereskedelmi és Idegenforgalmi Továbbképző Kft. által indított különböző tanfolyamokról.

Ugyancsak ma, negyed nyolckor jelentkezik a Maholnap is. Az adás vendége Ungi Ferenc, a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Kamara Csongrád Megyei Szervezetének elnöke lesz.

Zala- és Gardo-napok
szeptember 15-ig a Csongi Bútorházban
15-20%-os árkedezményekkel!

Ajánlatukból:
– egészségcenterrel ellátott franciaágyak ágybetéttel, ágykanapék
– Zala ülőgarnitúrák
– vásári nagydíjas szekrények

Részletek a Csongi Bútorházban, Szeged, Csongrádi sgt. 58. Tel.: 62-498-286.

240 ezer Ft feletti vásárlás esetén ajándék hétvége Hévízen!

Gyors hitelügyintézés!

Plakátra fel!

Gyermekmodell-verseny

Évtizedek óta először országos gyermekmodell-versenyen vehetnek részt azok a gyermekek, akik plakákon szeretnék szerepelni és híressé válni. Mindenkinek van esélye, nem kell nehéz kérdéseket megválaszolni, sem mutatványokkal készülni, „csak” a fotókat beküldeni. Azokat a huncut és csintalan csemetéket keressük megénkben is, akik közül a szerencsés nyertes a Persil-óriásplakátok ünnepelt sztárja lehet. Ha szeretné Ön is megadni az esélyt 3 és 8 év közötti gyermekének, akkor nem kell mást tennie, mint egy termékről kivágott Persil-bélyeget, valamint a gyermek fotóját egy zárt borítékban október 2-ig elküldeni a 1517 Budapest, Pf.: 35. címre. A fotó hátuljára írják rá a gyerek nevét, életkorát, valamint az értesítési címet. Szakértői zsűri válogatása alapján a leghelyesebb 100 gyermek fotója megjelenik a Kiskegyed 44. számában, ezek közül az olvasók szavazatai alapján dől el, hogy ki lesz a nyertes.

A megyéből az országos „döntőbe” került gyermekek legesélyesebbjeit lapunkban októberben bemutatjuk.

Egészségre nevelés

A gyakori névváltozás és vezetőváltás nem érintette a Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet – szegedi központú – dél-alföldi regionális központját. A programirodák legutóbbi szakmai munkájának átvilágításakor kiváló minősítést kapott. A szegedi központú regionális iroda már 1992-ben „behozta” az egészségfejlesztés fogalmát, elsőként indítva el az egészségfejlesztő akkreditált szakirányú továbbképzést, amelyen mentálhigiénés, pszichológiai, szociológiai és etikai ismereteket sajátítottak el a már egy diplomával rendelkező hallgatók.

– Az általunk felkészített egyetemi, főiskolai oktatók – mondja Benkő Zsuzsanna – ma már tanítják az egészségfejlesztést az ország különböző főiskoláin, így Nyíregyházán, Debrecenben, Miskolcon, Győrben, Szombathelyen, Szekszárdon és Pécsen. – Eddig, 1996 óta, a régió három megyéjében – Bács-Kiskun, Békés és Csongrád – közel 600 embert képeztünk ki – óvodónket, védőnőket, általános és középiskolai tanárokat, lelkeseket –, akik a testi-lelki egészség megőrzéséhez és fejlesztéséhez megszerzett ismereteiket a mindennapi munkájukban az óvodákban, az iskolákban, a családok és a hívők körében

haszonnal alkalmazzák. A dél-alföldi egészségfejlesztési regionális központ idén véget ért mentálhigiénés kurzusán a város valamennyi óvodai körzete képviseltette magát 1-1 óvónővel – folytatja Benkő Zsuzsa. – A részt vevő 20 óvónő orvosok, pszichológusok, pszichiáterek oktatták az egészségfejlesztéssel, az egészséges életvitellel kapcsolatos ismeretekre, s mindazokra a gyakorlati munkában használható tudnivalókra, amelyek alkalmasak az óvodások egészségnevelésében.

A régió három megyéjének falvaiban szervezett falunapokon a központ munkatársai a vidék emberének próbálnak modell mutatni az egészség védelmét szolgáló mozgásról, étkezési módokról, az egészséges életvitelről.

Az egészségfejlesztési regionális központ 2000-ben a középiskolásokra koncentrált, s a diákoknak, tanároknak, szülőknek szóló programokat szervez, illetve szervezett, ahol a pubertás kor problémáitól a konfliktuskezelésen át a pályaválasztásig sok kérdésre választ kapnak az érintettek a szakemberektől.

„Drága” cipők Battonyán

Munkatársunktól
Még az átlagosnál is mozgalmasabb volt a múlt hete a Vám- és Pénzügyőr-ség Dél-alföldi Regionális Parancsnoksága munkatársainak. Összesen 109 esetet derítettek fel 35,3 millió forint értékben.

A nagylaki heroinügyről már korábban részletesen is írtunk. Érdekes eset történt Battonyán. A határátkelő vámhivatalnál S. F. svéd állampolgár jelentkezett be. A Nagyváradon kereskedő üzletmester kisteherautóján 990 pár cipőt szállított. Kérte az áru adótartamának visszatérítését.

A cipő párját 12 ezer 600 forintért szerezte be – ezt igazolta számlával. A pénzügyőr ezt kissé túlzottnak találta, ezért eseti szaktanácsadó kirendelését kérte. Ez meg is történt, a végeredmény: kiderült, hogy a lábbeli valós értéke 800 és 1 ezer 300 forint között lehet. Ennek alapján az üzletmesterrel szemben 2,5 millió forint értékben elkövetett csalás miatt indítottak eljárást.

Kalocsa Katalin